

การจัดตั้งธุรกิจประเภทต่างๆ

มาถึงการลงมือทำโดยการจัดตั้งธุรกิจซึ่งมีหลายรูปแบบและหลายช่องทาง ผู้เขียนจึงขอรวบรวมข้อมูลที่เป็นจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้ามาให้ผู้อ่านได้เข้าใจและตัดสินใจเลือกในวิธีการดำเนินธุรกิจได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งสามารถดำเนินการจัดตั้งได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

รูปแบบธุรกิจประเภทต่างๆ

การจัดตั้งธุรกิจนั้นมีหลายแบบ ผู้เขียนจึงขอสรุปได้ดังนี้

ปัจจัย	เจ้าของคนเดียว	ห้างหุ้นส่วนสามัญ	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	บริษัท
จำนวนผู้เริ่มก่อตั้ง	1 คน	2 คนขึ้นไป	2 คนขึ้นไป	3 คนขึ้นไป
ผู้บริหารงาน	เจ้าของ	หุ้นส่วนทั้งหมด	หุ้นส่วนผู้จัดการ	กรรมการ
ความรับผิดชอบต่อหนี้สินของกิจการ	ไม่จำกัด	ไม่จำกัด	จำกัดเฉพาะหุ้นส่วนที่จำกัดความรับผิดชอบ	จำกัด
การเสียภาษี	แบบบุคคลธรรมดา	แบบบุคคลธรรมดา	แบบนิติบุคคล	แบบนิติบุคคล
ภาระหน้าที่	ไม่มี	ไม่มี	ทำบัญชี ส่งงบการเงิน เก็บรักษาบัญชี	ทำบัญชี ส่งงบการเงิน ทำสมุดทะเบียนหุ้น จัดประชุมสามัญและวิสามัญผู้ถือหุ้น
ความน่าเชื่อถือ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	มาก
การหาแหล่งเงินทุน	ยาก	ค่อนข้างยาก	ค่อนข้างยาก	ง่าย
อำนาจผู้ประกอบการ	มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	ตามสัดส่วนหุ้น
การถ่ายโอนความเป็นเจ้าของ	ง่าย	ทำไม่ได้	ทำได้ ถ้าเป็นหุ้นส่วนที่นับผิดจำกัด	ทำได้ง่าย

1. **กิจการเจ้าของคนเดียว** คือ กิจการที่มีบุคคลคนเดียวเป็นเจ้าของหรือลงทุนคนเดียว ควบคุมการดำเนินงานทั้งหมด เมื่อกิจการประสบผลสำเร็จมีผลกำไร ก็จะได้รับผลประโยชน์เพียงคนเดียว ในขณะที่เดียวกันก็ยอมรับการเสี่ยงภัยจากการขาดทุนเพียงคนเดียวเช่นกัน การดำเนินงานไม่สลับซับซ้อน มีความคล่องตัวสูงในการตัดสินใจดำเนินงาน กิจการมีขนาดเล็กกว่าธุรกิจประเภทอื่น เช่น หาบเร่แผงลอย, ร้านค้าปลีก, ร้านเสริมสวย, ร้านตัดเย็บเสื้อผ้า, การทำไร่, การทำนา เป็นต้น

ข้อดี (กิจการเจ้าของคนเดียว)	ข้อเสีย (กิจการเจ้าของคนเดียว)
1. จัดตั้งง่าย ใช้เงินทุนน้อย 2. มีอิสระในการตัดสินใจดำเนินงานโดยเจ้าของกิจการเพียงคนเดียว ทำให้เกิดความรวดเร็วคล่องตัวในการดำเนินงาน 3. ผู้ประกอบการได้รับผลกำไรทั้งหมดเพียงคนเดียว 4. รักษาความลับของกิจการได้ดี เพราะผู้รู้มีเพียงคนเดียว 5. มีข้อบังคับทางกฎหมายน้อย 6. การเลิกกิจการทำได้ง่าย	1. การขยายกิจการให้ใหญ่ขึ้นทำได้ยาก เพราะเงินทุนมีจำกัด และถ้าต้องการกู้ยืมเงินจากภายนอกจะทำได้ยากเพราะขาดหลักประกัน 2. การตัดสินใจโดยเจ้าของกิจการเพียงคนเดียวอาจมีข้อผิดพลาดได้ง่าย 3. ถ้ามีผลขาดทุน ผู้ประกอบการรับผลขาดทุน และรับผิดชอบในหนี้สินของกิจการไม่จำกัดจำนวนเพียงคนเดียว 4. ระยะเวลาดำเนินงานมักไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับเจ้าของกิจการ ถ้าเจ้าของกิจการป่วยหรือเสียชีวิตอาจหยุดชะงักหรือเลิกกิจการ 5. ความสามารถในการคิดและบริหารงานมีจำกัด เพราะเกิดจากเจ้าของเพียงคนเดียว

2. **ห้างหุ้นส่วนสามัญ** คือ กิจการที่มีบุคคลตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป ร่วมกันลงทุนและดำเนินกิจการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแบ่งผลกำไรที่ได้จากการดำเนินงาน ซึ่งธุรกิจประเภทนี้สืบต่อมาจากธุรกิจเจ้าของคนเดียว เมื่อกิจการดำเนินงานก้าวหน้าขึ้น ต้องการเงินทุนและการจัดการเพิ่มขึ้น จึงต้องหาบุคคลที่ไว้วางใจได้เข้ามาเป็นหุ้นส่วนร่วมดำเนินงาน ทำให้กิจการ มีขนาดใหญ่ขึ้น การบริหารงานมีประสิทธิภาพมีสูงกว่าเดิม ผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนต้องรับผิดชอบในหนี้สินทั้งหมดของห้างหุ้นส่วนโดยไม่จำกัดจำนวน ดังนั้น ผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนจึงมีสิทธิ ดำเนินกิจการในนามห้างหุ้นส่วนได้ ซึ่งห้างหุ้นส่วนสามัญจะจดทะเบียนหรือไม่ก็ได้

ข้อดี (ห้างหุ้นส่วนสามัญ)	ข้อเสีย (ห้างหุ้นส่วนสามัญ)
1. มีแหล่งเงินทุนมากกว่ากิจการเจ้าของคนเดียว 2. ภาระความเสี่ยงน้อยลง เพราะมีผู้ร่วมเฉลี่ยภาระความเสี่ยง 3. จัดตั้งง่าย เลิกกิจการได้ง่าย	1. มีการระดมทุนได้จำกัดเฉพาะจากผู้เป็นหุ้นส่วน 2. มีอายุจำกัด ความเป็นห้างสิ้นสุดลงเมื่อหุ้นส่วนถอนตัว หรือมีหุ้นส่วนคนใดเสียชีวิตลง 3. ความน่าเชื่อถือน้อย จัดหาเงินทุนได้ยาก เนื่องจากไม่มีสภาพเป็นนิติบุคคล 4. หุ้นส่วนต้องรับผิดชอบต่อหนี้สินของห้างอย่างไม่จำกัด ทำให้มีความเสี่ยงสูง 5. เสียภาษีซ้ำซ้อน เนื่องจากห้างฯ จะต้องเสียภาษีบุคคลธรรมดาแล้ว เมื่อห้างฯ แบ่งผลกำไรให้หุ้นส่วน หุ้นส่วนจะต้องเสียภาษีบุคคลธรรมดาอีกต่อหนึ่ง

3. **ห้างหุ้นส่วนจำกัด** คือ ห้างหุ้นส่วนที่ต้องจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ห้างหุ้นส่วนประเภทนี้ต้องใช้คำว่า "ห้างหุ้นส่วนจำกัด" ประกอบหน้าชื่อของ ห้างหุ้นส่วนเสมอ ห้างหุ้นส่วนจำกัดประกอบด้วยผู้เป็นหุ้นส่วน 2 ประเภท คือ 1.หุ้นส่วนประเภทจำกัดความรับผิดชอบ จำกัดความรับผิดชอบในหนี้สินของห้างหุ้นส่วนเพียงไม่เกิน จำนวนเงินที่ตนรับ จะลงทุน ในห้างหุ้นส่วน หุ้นส่วนประเภทนี้ไม่มีสิทธิเข้าจัดการงานของห้างหุ้นส่วน มีสิทธิเพียงออกความเห็น รับเป็นที่ปรึกษาและทุนที่นำมาลงทุนต้องเป็นเงิน หรือทรัพย์สินเท่านั้น จะเป็นแรงงานไม่ได้ 2. หุ้นส่วนประเภทไม่จำกัดความรับผิดชอบ เป็นหุ้นส่วนประเภทที่ต้องรับผิดชอบร่วมกันในหนี้สินของห้างหุ้นส่วนโดยไม่จำกัด

จำนวน กฎหมายระบุว่า ต้องมีหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดชอบอย่างน้อย 1 คน ในห้างหุ้นส่วนจำกัด หุ้นส่วนประเภทนี้มีสิทธิเข้าจัดการงานของห้างหุ้นส่วน และทุนที่นำมา ลงทุน เป็นเงิน ทรัพย์สินหรือแรงงานก็ได้

ข้อดี (ห้างหุ้นส่วนจำกัด)	ข้อเสีย (ห้างหุ้นส่วนจำกัด)
- ผู้ลงทุนที่เป็นหุ้นส่วนประเภทจำกัดความรับผิดชอบมีความเสี่ยงต่ำ ไม่ต้องรับผิดชอบมากกว่าส่วนที่ตนลงทุน - มีแหล่งเงินทุนมากกว่ากิจการเจ้าของคนเดียว - ความเสี่ยงน้อยลง เพราะมีผู้ร่วมเฉลี่ยภาระความเสี่ยง - จัดตั้งง่าย เล็กกิจการได้ง่าย - ได้ประโยชน์ทางภาษีมากกว่าห้างหุ้นส่วนสามัญ เนื่องจากเสียภาษีนิติบุคคล สามารถหักค่าใช้จ่าย	- ขั้นตอนการจัดตั้งยุ่งยาก - ค่าใช้จ่ายในการบริหารสูง - การเลิกกิจการทำได้ยาก ต้องมีการชำระบัญชี และจัดการให้ถูกต้องตามกฎหมาย - ต้องมีการจัดทำบัญชี จัดส่งงบดุล

4. **บริษัท** คือ บริษัทประเภทซึ่งตั้งขึ้นด้วยแบ่งทุนเป็นหุ้นมีมูลค่าหุ้นเท่า ๆ กัน โดยผู้ถือหุ้นต่างรับผิดชอบจำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ตนยังส่งใช้ไม่ครบมูลค่าของหุ้นที่ตนถือ" จะเห็นได้ว่าปัจจุบันนี้ การประกอบกิจการในรูปแบบ บริษัท จำกัดนี้เป็นที่นิยมมาก เพราะการประกอบธุรกิจส่วนใหญ่มักต้องใช้เงินทุนจำนวนมาก การระดมเงินทุนกิจการในรูปแบบนี้จัดทำได้ง่ายและได้จำนวนมาก นอกจากเงินทุนที่ได้จะได้จากเจ้าของกิจการผู้เริ่มก่อตั้งแล้ว ยังมีการระดมเงินทุนจากบุคคลทั่วไปด้วย รวมทั้งการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหาร ที่มีความสามารถร่วมกันดำเนินกิจการ ส่งผลให้เป็นกิจการที่มีความมั่นคงและน่าเชื่อถือ

ข้อดี (บริษัท)	ข้อเสีย (บริษัท)
- สามารถจัดหาเงินทุนได้จำนวนมากตามที่ต้องการ โดยการออกหุ้นจำหน่ายเพิ่ม หรือจัดหาโดยกู้ยืมจากสถาบันการเงิน ซึ่งจะได้รับ ความเชื่อถือมากกว่า กิจการประเภทอื่น - การดำเนินกิจการบริษัทไม่จำกัดระยะเวลาตามอายุของผู้ถือหุ้น - ผู้ถือหุ้นรับผิดชอบเฉพาะมูลค่าหุ้นส่วนที่ยังชำระค่าหุ้นไม่ครบ เท่านั้น โดยไม่ต้องรับผิดชอบต่อหนี้สินใด ๆ ของบริษัท - การบริหารงานสามารถหาผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์จัดการแทนได้ เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการบริหารงาน - ผู้ถือหุ้นของบริษัทสามารถโอนหรือขายหุ้นให้ผู้ใดก็ได้ โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากบริษัทก่อน.	- การจัดตั้งบริษัทมีขั้นตอนตามกฎหมายที่ยุ่งยาก - กิจการบริษัทเนื่องจากต้องเปิดเผยข้อมูลให้ผู้ถือหุ้นและบุคคลภายนอกทราบจึงไม่อาจรักษาความลับได้ - เนื่องจากการดำเนินการของบริษัทจำกัด มีผู้ถือหุ้น คณะกรรมการ บริษัทและพนักงาน ดังนั้นในการปฏิบัติงานอาจจะมี บางส่วน ที่ขาดความตั้งใจใน การทำงานเพราะไม่ได้เป็นเจ้าของ กิจการเอง - การเสียภาษีของกิจการประเภทบริษัทจะเสียภาษีค่อนข้างสูงและ เข้าซ้อนคือบริษัทจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลแยกต่างหากจากเจ้าของ กิจการ ดังนั้น จะต้องเสียภาษีนิติบุคคลเมื่อบริษัทจ่ายเงินปันผลให้ผู้ถือหุ้น ในฐานะผู้ถือหุ้นเป็นบุคคลธรรมดาต้องเสียภาษีบุคคล ธรรมดาอีกด้วย